

РЕШЕНИЕ

№ 10351

гр. София, 25.03.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 47 състав, в публично заседание на 18.03.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Катя Аспарухова

при участието на секретаря Евелина Пеева и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **12929** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.87 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на М. А. А. гражданин на С. срещу Решение №12765 от 06.12.2024г. на Председателя на ДАБ, с което е отказано да му се предостави бежански статут и хуманитарен статут.

По изложените в жалбата съображения –се моли същата да бъде уважена. На първо място се твърди, че С. не е в списъка на сигурните страни по произход. Кандидата е живее в област Д. А., която е напуснал поради боевете там. Областта е под контрола на кюрдските сили. Преминал е през Турция без същата да му предостави статут, макар да е трета сигурна държава. Сочи се, че турското общество има отрицателно отношение към сирийците, както и Турция не е крайна точна на търсената закрила. Освен това кюрди има значително в Турция, които се борят за независимост. С падането на режима на Б. А. има неяснота вкл.и по въпроса дали безопасно лицето може да се завърне в страната си по произход. Касае се за новонастъпили обстоятелства, които трябва да се обсъдят. С оглед изложеното се моли да се уважи жалбата като преписката се върне на ответника.

В съдебно заседание жалбоподателят лично и чрез адв. Л. поддържа жалбата и моли да се уважи.

Ответната страна чрез юрк.Г. оспорва жалбата и моли като неоснователна да се отхвърли.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С. ГРАД КАТО СЕ ЗАПОЧНА С

ОБСТОЯТЕЛСТВАТА ПО ДЕЛОТО И СТАНОВИЩАТА НА СТРАНИТЕ НАМЕРИ СЛЕДНОТО:

Жалбата от 23.12.2024г. по отношение на връчване от 19.12.2024г. е в срок, от лице с правен интерес, доколкото акта го засяга, поради което следва да се разгледа по съществото ѝ.

В тази връзка се констатира следното:

Производството през ответника е образувано по молба за предоставяне на международна закрила с вх. № ОК-13- 1840/18.09.2024 г. на РПЦ - С. от М. А., [дата на раждане] , лице от мъжки пол, от [населено място], С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН]. Личните му данни са установени въз основа на декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, тъй като той не е представил документ, удостоверяващ самоличността му.

М. А. А. е регистриран като непридружен малолетен по смисъла на §. 1, т. 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за убежището и бежанците, поради което му е назначен адвокат Л. с решение на председателя на Националното бюро за правна помощ.

Лицето заявява, че е напуснало С. два месеца преди проведеното с него интервю и е преминало нелегално в Турция, останал един ден, след което е преминал нелегално на българска територия, като се е предал сам на българските власти. Посочва, че негова държава-цел е била България, тъй като е нямал финансовата възможност да продължи към друга дестинация. Пояснява, че решението да напусне С. е било взето от баща му, с цел той да помогне на семейството си.

Чуждият гражданин посочва, че на територията на Федерална република Германия и в Република А. пребивават легално негови братовчеди, но изрично заявява, че желае производството му да бъде разглеждано на българска територия, тъй като не е близък с роднините си

Молителят визира, че той е с етнически произход - арабин и е мюсюлманин - сунит по религия. Заявява, че не е имал проблеми в С. или в друга държава във връзка с етноса и религията му. Разказва, че в С. е живял в [населено място], обл. Д. А., като посочва, че селото се намира на пет часа път с автомобил от [населено място], който и най-близкия до селото голям град. Понастоящем баща му и втората съпруга на баща му, както и четирима му братя се намират в дома им в селото. Майка му е починала преди 3-4 години от болест, след което баща му се е оженил повторно. Също така, в селото живеят и бабата на молителя, както и негови чичовци. Чужденецът отговаря, че семейството му не е напуснало заедно с него стената тъй като братята му са малки, а баща му не е напуснал тъй като има някаква болест без да сочи каква.

М. А. А. пояснява, че селото му е под контрола на кюрдските сили, като районът е контролиран както от кюрдските сили, така и от редовната армия. В С. чужденецът е учил до осми клас. В страната си по произход не е работил. Разяснил е, че все още не подлежи на военна служба, тъй като е малък. Не е получавал призовки или повиквателни и не е бил търсен за служба. Молителят посочва, че не е имал проблеми с властите в страната му по произход. Мотивира молбата си за закрила с причини от личен и икономически характер, като посочва и общото положение и войната в С.. Напуснал е страната, тъй като

търси спокойствие, както и тъй като финансовото състояние на семейството не е много добро.

Разказал е, че има война, в селото му има нефт, който е обработван от кюрдите, поради което са налице сблъсъци с редовната армия и с руснаци, които също го искат. Посочва, че войната е достигнала селото преди две години, когато е имало бомбардировки между силите на режима и кюрдите, като двете страни са разделяни от река. Посочва, че преди кюрдите, в селото е имало присъствие на Свободната армия.

Молителят посочва, че единствено е чувал стрелба и бомбардировки в селото, като това е било преди 5-6 месеца. Посочва, че не е бил свидетел на преки сблъсъци в селото. Пояснява, че последният инцидент по отношение на сигурността в селото е бил преди 5-6-7 месеца, когато е имало срутвания на къщи в резултат на бомбардировки на режима. Взира, че е напуснал страната си в конкретния период тъй като всичко е сринато до основи и ситуацията е станала много лошо. Допълва, че дома му не е срутен, но не е в добро състояние. Посочва, че не е имало конкретно събитие, поради което е напуснал. Съответно, ако се завърне в страната си по произход ще живее в риск, но заради семейството си ще може да живее в селото. Заявява, че желае да се събере със семейство си. Заявява, че не е получавал лични заплахи в С.. Не сочи да е членувал в политически партии и организации, не е арестуван, съден или осъждан.

Въз основа на изложените факти ОТВЕТНИКЪТ е приел, че същите касаят твърденията на чуждия гражданин, свързани с причините за напускане на С. и конкретно желанието му да живее извън С., поради общото положение на несигурност в страната. Прието обаче, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ. Съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. От бежанската история не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие „основателно опасение от преследване“.

В тази връзка се подчертава, че чуждият гражданин не е направил обосновани твърдения за осъществено спрямо него преследване от страна на държавата, от партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия, или от недържавни субекти, включително международни организации, като същите не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследване. Кандидатът не е аргументирал наличието на основателни опасения от преследване по изброените в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, поради което не са налице субективния и обективния елемент за прилагане на цитираната правна норма. Според чл. 8, ал. 4 от ЗУБ „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество и повторяемост - хипотеза, която не се установява в конкретния случай. Същевременно молителят изрично заявява, че не е имал

проблеми от етнически, религиозен или политически характер.

Посочено е, че сирийският гражданин е напуснал С., не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа, като е бил изпратен с конкретната цел да доведе членове на семейството си, които продължават да се намират в С.. Реално чуждият гражданин не е посочил никакви основателни опасения от преследване, визирани в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. В „Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец“ на службата на ВКБООН за бежанците е посочено, че кандидатът за статут на бежанец трябва да представи основателни причини, защо лично се опасява от преследване, което молителят в настоящия случай не прави. Той не изтъква никакви лични опасения от преследване нито в страната си на произход - С.. Кандидатът не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел някакви действия, които да са релевантни на преследване. Посочено е, че от бежанската история става ясно, че конкретни действия на преследване срещу сирийския гражданин не са осъществени, няма посегателства, чиято системност и мащаб достигат до границата на преследване. Прието е, че изложеното потвърждава неоснователността на молбата му за закрила. Твърденията му не съдържат и информация за осъществено спрямо него преследване по смисъла на чл. 8, ал. 2-5 от ЗУБ и риск от бъдещо такова.

Подчертава се, че дискриминационни и други неблагоприятни мерки, водещи до риск от преследване също не се заявяват. Кандидатът не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти както в С., не е бил заплашван или преследван по етнически или религиозни причини в С.. Посочено е, че описаните от чуждия гражданин и заявени от него събития във връзка с общото положение в страната и района му по местожителство в периода от преди две години до преди посочените 5-6-7 месеца, се оценяват като такива в отминал и отдалечен период от време, поради което не се приемат за относими към настоящата ситуация по отношение на сигурността.

Подчертава се, че лицето е напуснало С. не поради протекло спрямо него неблагоприятно събитие, а по причини от личен характер и желанието на баща му да помогне на семейството си като живее в Европа. Напуснал е С. без видима причини, но възползвайки се от факта, че в определен период от време на територията на страната му по произход е съществувал вътрешен въоръжен конфликт, характеризиращ се с висока степен на безогледно насилие, че се намира в неблагоприятно външнополитическо отношение и изпитва трудности със спазването на човешките права.

В решението е отразено, че съгласно Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29.04.2004г, „актове, считани за преследване, по смисъла на чл. 1А от Женевската конвенция: а) трябва да бъдат достатъчно сериозни по своето естество или по повтаряемия си характер, за да представляват тежко нарушение на основните права на човека и по-конкретно на правата, упражняването на които не е възможно да бъде ограничено по какъвто и да било начин по силата на чл.15, §. 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи или б) трябва да представляват съвкупност от различни мерки, включително и нарушения на правата на човека, която да бъде достатъчно тежка, за да се засегне индивида по начин сравним с посоченото в буква а)". Липсата на доказани

конкретни данни, потвърждаващи твърденията на търсещия закрила обуславят извода, че опасенията му от преследване са неоснователни и конкретно за него не съществува опасност да бъде задържан и репресиран, в случай че се завърне в страната си на произход. Няма основания да се приеме, че от страна на официалните власти или на други организации и/или групировки в С. се предприемат безогледно масови репресии срещу гражданите.

Прието е, че в случая не се откриват други значими факти или обстоятелства, които да посочват, че М. А. А. е лице, отговарящо на изискванията на чл. 8 от ЗУБ. Твърденията на молителя не съдържат информация за осъществено спрямо него преследване и по смисъла на чл.8, ал. 2 - 5 от ЗУБ, както и риск за бъдещо такова.

Посочено е, че от материалите по административната преписка не се установява спрямо М. А. А. да е осъществено визираното от ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на статут на бежанец. Чужденецът не обосновава страх от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Дори чуждият гражданин да е имал в родината си някакви проблеми, то те не обуславят необходимостта от предоставяне на международна закрила по чл. 8 от ЗУБ. Не са налице и основания за приложение на принципа за бежанец *sur place*. За чуждия гражданин се установяват положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 8, ал. 7 и 8 от ЗУБ. С оглед на изложеното дотук, искането на чужденеца в частта му за предоставяне на бежански статут следва да бъде отхвърлено като неоснователно.

Направен е извода, че чужденецът е взел решение да напусне страната си по произход заради желанието му той, и в последствие и семейството му, да дойдат в Република България по изцяло лични причини. Съгласно Глава II, § 62, стр. 24, от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците, мигрантът е лице, което по причини различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951г. и Протокола от 1967г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде. Той може да прави това от желание за промяна или прикљочение или по семейни или други причини от личен характер. Ако върши това по чисто икономически съображения, той е икономически мигрант, а не бежанец.

От анализа на фактическите обстоятелства и изявления на чужденеца по време на интервюто, се установява, че въпреки, че чужденецът е посочил наличието на въоръжени сблъсъци в отминал период, то заявленията му не съдържат информация за наличието на неблагоприятни спрямо молителя обстоятелства относими към настоящия момент и така направените твърдения не съдържат факти по случая, като не се открива наличието на личен елемент.

На второ място в решението е прието, че за М. А. липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ. Установената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че той е бил принуден да напусне страната си на произход - С. поради „реална опасност от смъртно наказание или екзекуция" - тежки посегателства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу чуждия гражданин не са били предприети такива действия, нито от официалните власти на С., нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Според тълкувателно решение на Съда

на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07, понятията „смъртно наказание“, „екзекуция“ и „изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание“, наложени на молителя в страната му на произход, посочени в чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ, обхващат ситуации, в които кандидатът за хуманитарна закрила е изложен на риск именно от конкретен вид посегателство. Посочено е, че твърдения от подобен характер не са направени, поради което следва извода, че чужденецът не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗУБ.

Прието е, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ. Изложената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че молителят е бил принуден да отпътува от родината си поради реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание. Срещу него не са били предприети такива действия, нито от официалните власти, нито от някоя конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Съгласно чл. 9, ал. 2 от ЗУБ, субектите на тежките посегателства могат да бъдат както държавата, така и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Тежки посегателства могат да се извършват и от недържавни субекти, но само ако може да бъде доказано, че държавата и/или контролиращите партии и организации, включително международни организации не могат или не желаят да предоставят закрила срещу тежки посегателства.

Посегателствата, формулирани в чл. 15, б. „в“ от Директивата, респективно чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, състоящи се от „тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя“, обхващат по-общ риск от посегателства, а не на конкретни актове на насилие, тъй като заплахата е заложена в ситуацията на въоръжен вътрешен или международен конфликт. При разглеждане на основанията за предоставяне на хуманитарен статут по реда на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ следва да се съобрази отново с Решение на СЕС от 17 февруари 2009г. по дело С-465/2007г., както и тълкуването на дефинираното понятие за "посегателство" в чл.15, б.в от Директива 2004/83/ЕО относно минималните стандарти за условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила, изразяващо се в "тежки и лични заплахи срещу живота или личността" на молителя, обхващащо една по-обща опасност от посегателство като се имат предвид в по-широк план "заплахи срещу живота или личността" на цивилно лице, а не определено насилие. Тези заплахи са присъщи на обща ситуация на "въоръжен вътрешен или международен конфликт".

Направена е преценка за актуалната обстановка в С. посредством приложената по преписката актуална справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024г., изготвена от дирекция „Международна дейност“ на ДАБ-МС, както и във връзка с положението в района по

местожителство на молителя, разгледано в справка с вх. № МД-02-41/05.11.2024г. не се установяват и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности (СЕО) от 17 февруари 2009 г. по дело № С-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30.01,2014г. по дело С- 285/12 по тълкуването на чл. 15, б. "в" от директива 2004/83/ЕО, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Според тълкувателното решение от 17 февруари 2009 г., наличието на подобна заплаха, по изключение може да се счита за установено, когато степента на характеризиращото' въоръжения конфликт безогледно насилие в страната достигне до такова високо ниво че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице поради самият факт на пребиваване, е изложено на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи. От справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024 г. е видно, че сирийското правителство (режимът на Б. А.) контролира над 60% от общата територия на страната, включително центъра, средиземноморското крайбрежие и южната част. Освен това всички големи градски зони, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., са разположени в контролираната от правителството зона. Контролът се осъществява с помощта на различни вътрешни сили за сигурност, а свързаното с конфликт насилие е спорадично. Посочено е, че зоните под контрола на кюрдските Сирийски демократични сили (Syrian Democratic Forces, SDF) понастоящем включват големи части от провинциите Д. ал Зор, Р., Х. и части от провинция Х., или общо около 25% от територията на С.. Също така чрез неправителствени организации В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсеци закрила лица и бежанци.

От справка с вх. № МД-02-41/05.11.2024г. е видно, че провинция Д. ал Зор е разделена приблизително на две зони на контрол. Западната част, обхващаща главно районите на запад от река Е., се контролира от официалното правителство на С. и неговите ирански и руски съюзници и в тази зона са разположени големите градове Д. ал Зор, М. и Б.. Източната част на провинцията - повечето от районите на изток от река Е. - се контролира от ръководените от кюрдите Сирийски демократични сили (SDF), въпреки че подкрепяни от режима на А. и И. милиции контролират няколко града и в тази част на провинцията. Кюрдските сили са разположени на изток от Е., включително по бреговете на реките Е. и Х. и в северния ъгъл на

провинцията, близо до границите на Р. и Х.. Кюрдските части са подкрепяни от силите на водената от САЩ коалиция срещу "Ислямска държава" (ИД), която коалиция управлява няколко обекта източно от Е.. Организацията "Ислямска държава" (ИД) все още присъства и остава активна през първата половина на 2023г., като присъствие на нейни клетки е картографирано в пустинните райони на запад от Е.. Съобщава се, че групировката използва тази област като оперативна база за възстановяване на клетки, обучение на бойци и извършване на атаки в целия регион.

Визирано е, че ситуацията със сигурността в провинция Д. ал Зор е описвана като "нестабилна" с продължаващи съобщения за целенасочени убийства, извършвани с огнестрелни оръжия и самоделни взривни устройства. След избухването на конфликта между И. и "Х." през октомври 2023г., подкрепяни от И. въоръжени групи атакуват американските сили в С. с удари с дронове, импровизирани ракети и минохвъргачни снаряди, включително в провинция Д. ал Зор. Ответни въздушни удари от САЩ срещу позиции на подкрепяни от И. въоръжени групировки в провинцията също са докладвани. По отношение на връщанията на вътрешно разселени лица, Службата на ООН за координация по хуманитарните въпроси (UNOCHA) регистрира през 2022г. приблизително 7 000 връщания на вътрешно разселени лица в Д. ал Зор. През същия период не са регистрирани спонтанни връщания на вътрешно разселени лица от Д. ал Зор в други провинции. През първите пет месеца на 2023 г. са регистрирани връщания на 83 вътрешно разселени лица в Д. ал Зор и 11 връщания на лица от Д. ал Зор в други провинции. От информацията в горепосочените справки не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт' на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи тежки и лични заплахи.

Прието, че положението е несигурно и напрегнато, но не следва насилието във всички части на държавата да се определя като безогледно. Атаките от страна на действащите в някои райони опозиционни групировки са спорадични актове на насилие и като такива не могат да се оценяват като въоръжен конфликт. Инцидентите в страната имат определени цели, като например нападения над

специфични военни обекти, но не са в състояние да предизвикат масов ефект. В редица райони, области, областни центрове и територии, цялостната обстановка запазва относителна сигурност. В тази връзка следва да се посочи, че сирийското правителство и сирийските демократични сили, посредством различни техни многочислени, добре функциониращи и структурирани сили за сигурност, контролират почти цялата част на страната, като този контрол не е от временен а от постоянен характер, като контролът се характеризира с устойчивост и ефикасност. В тази връзка следва да се отбележи, че не трябва да се очаква, че което и да е правителство може да гарантира сигурността на всички граждани в дадената страна.

Посочено е, че от наличната информация се установява, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. Съществуващото насилие на места не е безогледно и чужденецът може да се ползва от вътрешна закрила от държавата си на произход на части от територията, на които ситуацията е относително стабилна. В тази връзка не се открива наличието на предпоставки, които биха попречили на чуждия гражданин да потърси и да се възползва от предоставяната от редовните сирийски власти или от имащите присъствие в района му по местожителство кюрдски сили закрила на територията на С..

Съгласно пълзящата скала, посочена в т. 39 на решението на съда в Л., в колкото по-голяма степен молителят съумее да докаже, че е конкретно повлиян от фактори, имащи пряко отношение към личното му положение, толкова по-слаба ще трябва да е степента на безогледното насилие за него, която се изисква за търсенето на субсидиарна закрила. Предвид оценяването, че в конкретния случай няма добре обоснован страх от преследване и индивидуализиране на заплахата за живота на кандидата, за да са налице предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут, безогледното насилие в С. следва да е изключително, каквото видно от цитираната информация за обстановката там, то не е.

От информацията за района на местожителство на чуждия гражданин става ясно, че въпреки наличието на нестабилност по отношение на сигурността в части от Д. ал Зор, нивото на безогледно насилие в конкретното населено място не е изключително. За същото свидетелстват и заявленията на чуждия гражданин относно това, че в селото му не са налице сблъсъци.

Посочено е, че не са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията

на държавата си по произход и в частност в района му на обичайно пребиваване, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. В случая не се установява по безспорен начин М. А. А. да е бил лично обект на тежко посегателство, представляващо тежка и лична заплаха за живота и здравето му, не са установени намеси в личната му сфера, вследствие на безогледно насилие, породено от въоръжен конфликт. Същевременно, в настоящия случай следва да се вземе под внимание обстоятелството, че според заявленията на кандидата, в селото му продължават да живеят неговия баща, множество братя, втората съпруга на баща му, както и други родственици. Ако действително близките на чуждия гражданин, в сграда» им по произход и по специално в населеното им място по обичайно пребиваване/са се сблъскали с каквито и да е проблеми или е имало заплаха или риск за живота и сигурността им, то те несъмнено биха избрали да напуснат незабавно даденото място, независимо дали разполагат с финансова възможност да организират нелегалното напускане на страната и колкото и да е труден маршрута по който биха преминали и не биха се върнали отново. Въпреки това същите продължават да пребивават на същото място, като единствено молителят, като най-голямо дете, е бил изпратен да продължи пътя си достигайки територията на Европа. В този смисъл следва да се приеме, че оставането в С. на близките на молителя обосновава по безспорен начин ниската вероятност те да бъдат изложени на реална опасност от тежки посегателства.

Съгласно чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 5 от ЗУБ, статут на бежанец и хуманитарен статут може да не се предостави, когато в една част на държавата по произход не съществуват основания за страх от преследване, нито реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, при което той може безпрепятствено и трайно да се ползва от ефективна закрила там. За М. А. А., като алтернатива на възможността да се завърне в мястото и района му на постоянно местожителство, е и възможността да се установи в множество от зоните на страната, в които не е налице безогледно насилие, контролираните от правителствените сили, включително най-големите градове Д., Х., Х. и Х., или контролираните от кюрдските сили големи части от провинциите Д. ал Зор, Р., Х. и части от провинция Х.. Във връзка с възможността за вътрешно разселване, следва да се посочи, че според наличната информация изложена в справка с вх. № ЦУ-1841/23.08.2024г., чрез партньорските си неправителствени

организации В. комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН) предоставя правни услуги на вътрешно разселени лица, завърнали се бежанци и приемни общности, както и на търсещи закрила лица и бежанци. Целта на правната помощ е предоставяне на подкрепа в четири правни/защитни тематични области: документиране на жизненоважни събития като раждания, бракове, разводи и смъртни случаи; получаване на документи за лично гражданско състояние, включително, но не само, лични карти, семейни книжки и извлечения по гражданско състояние; свързани със закрила рискове, пред които са изправени жените и децата, включително попечителство, издръжка, наследяване и случаи на домашно насилие; права върху жилище, земя и собственост, включително получаване на изгубени или повредени документи, доказателство за собственост и удостоверяване на транзакции.

Правните услуги се предлагат под различни форми, включително процесуално представителство пред съдилища и други държавни органи и правни консултации, както и сесии за повишаване на правната осведоменост. Интервенциите пред съдилищата или други правителствени органи подкрепят уязвими лица, които имат свързани със закрила опасения, ограничен капацитет да следват законовите процедури и изисквания, трудности при достигане до административни и правни органи или срещат финансови ограничения. Правната помощ се предоставя в 14 области предимно чрез мобилни екипи, правни центрове, както и други подкрепяни от ВКБООН центрове, а ВКБООН в координация със своите партньори, изпълняващи програма за правна помощ, създава шест правни центъра разположени в Д., Х., Д. ал Зор и Х..

Документите за самоличност, удостоверенията за раждане и документите, свързани с жизненоважни събития, са от съществено значение за ползването на основни права като свобода на движение, достъп до училища и болници и достъп до карти, необходими за получаване на субсидирани дажби и артикули. За подобряване на защитата на тези права, ВКБООН предоставя подкрепа на гражданските регистри, центрoвете за обслужване на гражданите и имиграционните власти. Във връзка с горното се установява, че в почти всички части от държавата по произход, в които не съществува реален риск чужденецът да понесе тежки посегателства, същият може сигурно и законно да пътува и да получи достъп до тази част на държавата, както и може основателно да се очаква да се установи там, което е основание за отказване на статут по чл.9, ал.5 от ЗУБ. Със

същото, се приема се, че кандидатът за закрила би могъл да достигне, живее и води относително спокоен живот в една от посочените зони, съобразно личното му желание, или съображения от религиозен и/или етнически характер, или друг характер, при което завръщане молителят не би се сблъсквал неблагоприятни последици, релевантни към ЗУБ.

С оглед на изложеното се приема, че за молителя не са налице предпоставките по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. За М. А. А. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ, В случая не са изпълнени условията съществуващата опасност да е реална за лицето, търсецо закрила и въоръжените конфликти да се характеризират с безогледно насилие. Двете условия са взаимно свързани и наличието им е обусловено от конкретната бежанска история и установените за всеки един търсещ закрила индивидуални обстоятелства. В тази връзка от анализа на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, във връзка с тълкуването на чл. 15, б, "в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено с решението по дело С-465/2007 г. на СЕО и в съответствие с информацията относно актуалната обстановка в С. следва да се приеме, че не е налице заплаха за търсеция закрила поради ситуация на безогледно насилие в държавата му по произход. Не се установява спрямо заявителя да са налице сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, той би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплаха, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут. Искането му в тази част е неоснователна.

За М. А. А. не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ. За чуждия гражданин не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1 - 3 от ЗУБ. Същевременно за кандидата се установяват положителните предпоставки и липсват данни за отрицателни предпоставки по чл. 9, ал. 4 и 5 от ЗУБ. Искането му и в частта за предоставяне на хуманитарен статут е неоснователно.

Посочено е, че за молителя липсват предпоставки за предоставяне на статут по чл. 8, ал. 9 и чл. 9, ал. 6 от ЗУБ, тъй като не е заявил член на неговото семейство да има предоставена международна закрила в България. За него не са налице условията за хуманитарен статут по други хуманитарни причини (чл. 9, ал. 8 от ЗУБ), тъй като не се позовава на причини от хуманитарен характер. При преценката на настоящата молба следва да се вземе предвид положението на ненавършилото пълнолетие лице. Съгласно чл. 6а от

ЗУБ, при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето. Преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето. Критериите за преценката са посочени в § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на ЗЗДет., към които препраща § 1, т. 11 от ДР на ЗУБ. Описаните функции по реда на ЗЗДет., свързани с определянето на социален работник от отдел „Закрила на детето“ са гаранция за осигуряване и съблюдаване на най-добрия интерес на детето в производството по международна закрила, поради което и в изпълнение на посочената разпоредба е определен социален работник. В представения социален доклад на Дирекция „Социално подпомагане“ не се откриват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социално развитие на детето и няма данни основните му права да са нарушени. Не се откриват данни които да сочат, че връщането в родината на детето противоречи на висшия интерес.

Съгласно Глава V, параграфи 52-79 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето върху Конвенцията на ООН за правата на детето относно най-добрия интерес на детето, публикуван през месец ноември 2014 г. от Детския фонд на ООН (У.), при оценката и определянето на най-добрите интереси на детето следва да се вземат предвид следните елементи: възгледите на детето, идентичността на детето, запазването на семейната среда и поддържането на взаимоотношенията, грижата за детето и неговата закрила и безопасност, наличието на уязвимо положение, правото на детето на здравеопазване и правото на детето на образование. Съгласно Глава V, параграфи 80 и 81 от Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето следва да се подчертае, че основната оценка на най-добрите интереси на детето е обща оценка на всички относими елементи на тези интереси, като тежестта на всеки от тях зависи от останалите. Не всички елементи имат отношение към всеки индивидуален случай, като различните елементи могат да се разглеждат по различни начини в различните случаи. Съдържанието на всеки елемент непременно ще се различава за различните деца и случаи според вида решение и конкретните обстоятелства. Същото важи и за важността на всеки елемент в цялостната оценка. Елементите в оценката на най-добрите интереси могат да са в противоречие помежду си при разглеждане на конкретен случай и обстоятелствата по него. Запазването на семейната среда например може да е в разрез с необходимостта да се защити детето от риска от

насилие или малтретиране от родителите. При такива ситуации елементите трябва да бъдат претеглени помежду им, за да се намери решението, което отговаря на най-добрите интереси на детето или децата. Посочените в Общ коментар № 14 (2013) на Комитета по правата на детето елементи, които следва да се вземат предвид при оценката на най-добрите интереси на детето, са възприети и в Практическото ръководство на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището - ЕСПОУ (понастоящем - Агенция на Европейския съюз в областта на убежището) относно висшия интерес на детето в процедурите за предоставяне на убежище, публикувано през 2019 г., в частност в Глава 1, параграф 1.6 от ръководството.

С оглед на запазване на идентичността на детето, съгласно параграф 56 от Общ коментар № 14 (2013), вземащото решението лице трябва да вземе под внимание този специфичен контекст, когато оценява и определя най-добрите интереси на детето. Надлежното съобразяване с най-добрите интереси на детето означава децата да имат достъп до културата и по възможност езика на страната и семейството, от които произхождат, както и възможността за достъп до информация относно биологичното им семейство, в съответствие с правните и професионалните норми в съответната страна. Именно в тази връзка, предвид вече установената липса на основания за получаване на закрила по реда на ЗУБ, довел до напускането на чужденеца на страната му по произход, се установява, че висшият интерес на детето е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото му по постоянно местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и/или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с неговите близки и приятели, където ще може да комуникира и живее в обичайната му среда, да не бъде изложен на външна среда, в която за лицето е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията, както и много други неудобства от социален, психологичен, икономически характер, произтичащи от обстоятелството, че същият се намира извън родината му, без да е подкрепян от негови родственици.

Въз основа на изложеното и съблюдавайки принципа за висшия интерес на детето, заложен в Конвенцията на ООН за правата на детето се установява, че за молителя не съществува риск за сигурността му на територията на обичайното му пребиваване. В хода на производството кандидатът не е изтъкнал конкретни причини, свързани с благосъстоянието и социалното му развитие, които да не

могат да бъдат посрещнати в страната му на произход. Връщайки се в С., той няма да бъде лишен от неговата идентичност и ще може да поддържа взаимоотношения с роднините си, които по думите му продължават да пребивават там. Следва да се посочи, че именно в държавата си на произход, детето ще има възможност да доизгради традиционните социални, родови, културни и езикови ценности и норми, имащи особена важност за личностното му развитие. В случая, предвид липсата на релевантни основания, не се откриват и обективни възпрепятстващи пречки за завръщане на сирийския гражданин в родината му.

Във връзка с принципа на запазване на семейната среда и поддържане на взаимоотношенията е важно да се посочи параграф 58, според който, в контекста на потенциално отделяне на дете от родителите му е належащо да се извърши оценка и определяне на неговите най-добри интереси. Съгласно параграф 59, семейството е основна клетка на обществото и естествена среда за израстването и благосъстоянието на неговите членове и особено на децата (пreamбюл на Конвенцията). Правото на детето живот в семейството е защитено по Конвенцията (член 16). Понятието, „семейство“ трябва да се тълкува в широк смисъл, включващ биологичните родители, осиновителите и приемните родители или, ако е приложимо, роднините или общността съобразно местните обичаи (член 5). В параграф 60 се посочва, че предотвратяването на разделянето на семейството и запазването на неговото единство са важни съставни части от системата за закрила на детето и се основават на правото, предвидено в член 9, параграф 1, което изисква „детето да не бъде разделяно от родителите си против тяхната воля, освен когато [...] такова разделяне е необходимо за най-добрите интереси на детето“. Освен това детето, което е отделено от единия или от двамата си родители, има право „да поддържа лични отношения и пряк контакт с двамата си родители редовно освен ако това противоречи на най-добрите интереси на детето“ (член 9, параграф 3). С особена важност в конкретния случай следва да се разгледа и съдържанието на параграф 61, съгласно който, предвид тежкото въздействие, което оказва върху детето отделянето му от един или от двамата му родители, към такова отделяне следва да се прибегва единствено като крайна мярка, например когато детето е застрашено от вреда или ако това е необходимо по други причини. Не бива да се извършва отделяне, ако има по-ненатрапчиви мерки, с които детето да бъде защитено. Преди да се прибегне до отделяне, държавата следва да

предостави подкрепа на родителите в поемането на техните родителски отговорности и да възстанови или подобри способността на семейството да се грижи за детето, освен ако отделянето е необходимо с оглед защита на детето. Икономически съображения не могат да оправдаят отделянето на дете от родителите му. Именно в тази връзка, имайки предвид, че в случая чуждият гражданин е напуснал, или е бил изпратен самостоятелно, с цел извършване на процедура, чрез която легално да доведе своето семейство, което пък продължава да пребивава без негативни последици, на мястото на обичайното им местообитание, следва да се приеме, че именно интересът в случая би следвало да е завръщане и събиране на молителя с близките му, на сирийска територия. В конкретния случай е преценено, че висшият интерес на детето по отношение на **М. А. А.**, отчитайки идентичността и събраната по случая информация, е той да живее в семейна среда заедно с неговия баща и втора майка или родственици в държавата му по произход - С.. В този смисъл, взимайки предвид отсъствието на релевантни основания за предоставяне на международна закрила на молителя, постановяването на настоящото решение не само, че не би било нарушение на принципите за най-добрия интерес на детето и запазване целостта на семейството, но и не би могло да се разглежда като нарушаване на правото за зачитане на семейния живот, както е предвидено в член 8 от Европейската конвенция за правата на човека, тъй като настоящото решение се съобразява именно със положението на семейството на молителя и с висшия интерес на детето.

С оглед изложеното е отхвърлена молбата за закрила в цялост.

В **СЪДЕБНОТО ПРОИЗВОДСТВО** е представена справка МД-02-20 от 14.0.2025г., както и справка МД 02-78 о 03.21.2025г.. Представена е позиция ва ВКБООН от декември 2024г., както и социален доклад на л.94 по чл.15, ал.6 от ЗЗакр.Д, видно от който в интерес на детето е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, без да се притеснява за живота и здравето си, както и в интерес на детето е да получи статут. Не е в интерес на детето за бъде върнато в С., където няма сигурност. Лицето се е адаптирало в РБ и желае да бъде настанен в социална услуга.

С оглед изложеното от ПРАВНА СТРАНА СЪДЪТ НАМИРА СЛЕДНОТО:

Решението е постановено на основание чл.75 от ЗУБ от компетентния за това орган, поради което се касае за валиден административен акт.

В производството не са допуснати процесуални нарушения. Проведено е интервю с кандидата на разбираем за него език, назначен му е адвокат, тъй като е непридружен непълнолетен. Изискано е становище от АСП, което е съобразено. Видно от същото на л.31 основните права на лицето не са нарушени, както и не съществуват преки и непосредствени рискове за здравето като за статута – е препратено към ДАБ.

По същество касателно материалните норми съдът не споделя изводите на ответника. Принципно визираната правна рамка е така, но конкретно видно от 2-те справки ситуацията в страната по произход е променена. Понастоящем режима на Б. А. е паднал, но ситуацията в страната по произход продължава да е несигурна, от което страда цивилното население. Ноторно известно е за множеството цивилни жертви от последните дни. В този дух е и препоръката на ВКБООН, докато ситуацията в страната по произход не бъде изяснена и не бъде анализирана въз основа на безпристрастни и сигурни източници – да не се отказва статут. В този смисъл е и новото становище на АСП, предоставено пред съда, че **в интерес на детето е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, без да се притеснява за живота и здравето си, както и в интерес на детето е да получи статут. Не е в интерес на детето да бъде върнато в С., където няма сигурност.** Лицето се е адаптирало в РБ и желае да бъде настанено в социална услуга. Съдът напълно кредитира това становище. Целта на изискване на същото – е да се даде мнение, за да се подпомогне органа, а не да се преразкаже бежанската история като се препрати въпроса отново за решаване към ДАБ. Настоящото становище, за разлика от това пред органа, напълно отговаря на изискванията и духа на закона. В становището не е анализирана бежанската история от към търсенето на закрила, а е преценено емоционалното и психическото състояние на непълнолетния, за да се направи извода, че не е в негов интерес да бъде върнат в страната по произход. Това становище, ведно с променената обстановка в страната по произход следва да се съобрази от ответника, поради което преписката трябва да му се върне. Съобразяването трябва да бъде като се зачете същото. Ответникът е преценил интервюто, недавайки си сметка, че се касае за дете, но подпомогнат от бланкетното становище на ДСП, депозирало пред него. Лицето не е арестувано, не е съдено, не е задържано, не е привиквано в армията, именно с оглед на крехката си възраст, но е станало свидетел на насилието. Заявило, е че всичко е сринато до основи последните месеци, поради което търси мирно място. Тези

думи са преценени от ответника като способ за получаване на закрила с цел по добър живот, следствие на която закрила и семейството на бежанеца да се възползва. Те не са анализирани от гледна точка на това, че са думи на дете, което не желае да живее в насилие и разруха. Именно този аспект е възприет и анализиран от ДСП със становището ѝ понастоящем, което съдът кредитира. Изложеното обаче налага отмяна на акта и връщане на преписката в цялост за ново разглеждане при внимателно съобразяване на горепосочените обстоятелства. Също така дали не са налице и предпоставките по чл. 9, ал. 8 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут въз основа на "други причини от хуманитарен характер". В действителност, както е очертал правно ответника законодателната основа - тези причини следва да са подобни на разписаните в нормата на чл.9 т.е. отново да водят до реална опасност от тежки посегателства срещу личността на чужденеца при завръщането му в държавата по произход. Ответникът е маркирал, че най-добрият интерес на детето сам по себе си не може да се счете за такова обстоятелство, но доколкото се касае за личността на дете, то и интензитета на посегателствата, не би следвало да бъде такъв, както при възрастните. Т.е. възрастта на кандидата може да е основание при преценката на едно посегателство, което не би било тежко за възрастен, да се дефинира като такова при едно дете. Например разрушението, побоят ако не могат да впечатлят един съзрял индивид, свикнал на тези последици от войната, то при детето не е така. Видно от ЗУБ ответникът при необходимост може да използва и експертни познания, ако счете включително, че не е достатъчно становището на АСП. Ответникът е приел, че в интерес на детето е да има достъп до културата и по възможност езика на страната и семейството, от които произхождат, както и възможността за достъп до информацията относно биологичното им семейство, в съответствие с правните и професионалните норми в съответната страна, но не е съобразил, че в условията на разруха, военни действия, несигурност, липса на достъп до образование и здравеопазване, не може да се развират и съхраняват каквито и да е ценности вкл. културни и семейни. Семейната ценност се свежда до това. детето да бъде прогонено от семейството си в друг свят само, за да се съхрани. Видно от справката от м.02.2025г., която няма как да е обсъдена от ответника, но с която се въвеждат нови относими и обезпокоителни факти – над 60 въоръжени групи включително ИД представляват постоянна заплаха за териториалната цялост на С.. Сложна е хуманитарната ситуация. Над 5 милиона сирийци се нуждаят от

здравни грижи, 13 милиона са засегнати от остра продоволствена несигурност и над 620 000 са вътрешно разселени. В областта Дер ал Зор са установени 120 минни полета, проведени са 516 операции по разчистване на 914 експлозивни предмета. Има данни за завърнали се сирийци, но не и в района на молителя. Ситуацията е така нестабилна, че продължава да прекъсва хуманитарните операции особено в областта Д. ал Зор. Вкл. в тази област има племена, които са запазили лоялност към предходното правителство и има въоръжени сблъсъци.

С оглед на тези данни за страната по произход и въз основа на промененото решение на С., решението в цялост се преценява като незаконосъобразно, което налага отмяна и връщане на преписката за ново разглеждане.

ВОДИМ СЪДЪТ

РЕШИ:

По жалба на М. А. А. гражданин на С.

ОТМЕНЯ Решение №12765 от 06.12.2024г. на Председателя на ДАБ, с което е отказано да му се предостави бежански статут и хуманитарен статут.

ВРЪЩА преписката на ответника за ново разглеждане при съобразяване на мотивите.

Решението може да се обжалва с касационна жалба в 14-дневен срок пред ВАС чрез АССГ от съобщаването му. Преписи на страните.

Съдия: